

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

**Bruxelles, 6.10.2008
COM (2008) 616 final**

DOCUMENT DE LUCRU AL PERSONALULUI COMISIEI

Anexă la

**Carta Verde privind Coeziunea teritorială
Transformarea diversității teritoriale într-un element forte**

{SEC (2008) 616 final}

CUPRINS

1. COEZIUNEA TERITORIALĂ ÎN STATELE MEMBRE (rezultatele primului chestionar privind coeziunea teritorială).....	3
1.1. Înțelegerea conceptului și componentele cheie ale acestuia	3
1.2. Instrumente ale politicii de coeziune teritorială	3
2. COEZIUNEA TERITORIALĂ ÎN CADRUL FONDULUI EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ ȘI AL PROGRAMELOR DE COEZIUNE PE PERIOADA 2000 - 2006.....	5
3. DEFINIREA TERITORIILOR	6
3.1. Modelul localității	7
3.1.1. Aglomerările: Marile Zone Urbane ale Urban Audit (LUZ)	7
3.1.2. Orașe cu cel puțin 100.000 locuitori.....	7
3.1.3. Orașe cu o populație cuprinsă între 50.000 și 100.000 locuitori	7
3.1.4. Orașe mici și mijlocii	8
3.2. Clasificarea urban – rural a Organizației Europene pentru Cooperare și Dezvoltare	8
3.3. Regiunile metropolitane bazate pe zonele urbane funcționale.....	9
3.4. Regiunile insulare.....	9
3.5. Regiunile montane.....	10
3.6. Regiunile slab populate	10
3.7. Regiunile de frontieră.....	10
4. DEFINIȚIA INDICATORILOR.....	10
4.1. Proximitatea combinată față de ariile naturale	11
5. LISTA HĂRȚILOR	11
6. TABELELE LA CARE SE FACE TRIMITERE ÎN COMUNICARE	12

DOCUMENT DE LUCRU AL PERSONALULUI COMISIEI
Anexă la

Carta Verde privind coeziunea teritorială
Transformarea diversității teritoriale într-un element forte

1. COEZIUNEA TERITORIALĂ ÎN STATELE MEMBRE (rezultatele primului chestionar privind coeziunea teritorială)

În luna mai 2007, Comisia a trimis un chestionar fiecărui Stat Membru pentru a vedea modul în care este înțeles și implementat conceptul de coeziune teritorială în întreaga Uniune Europeană¹. Deși puține State Membre au o politică intitulată “de coeziune teritorială”, majoritatea dispun de politici, sau de elemente de politică, pe care le consideră relevante pentru coeziunea teritorială.

1.1. Înțelegerea conceptului și componentele cheie ale acestuia

Politicile legate de asigurarea coeziunii teritoriale se concentrează asupra utilizării durabile a particularităților teritoriale specifice, care au potențialul de a reduce decalajele și a crește competitivitatea. În context european, obiectivul coeziunii teritoriale este recunoscut ca având rolul de a întregi, sau de a consolida coeziunea economică și socială.

Principalele componente ale politicii de coeziune teritorială sunt diferite, dar există și unele elemente comune. În toate răspunsurile primite la chestionarul lansat s-au reflectat, într-un fel sau altul, respectul pentru diversitatea teritorială, dezvoltarea potențialului teritorial și competitivitatea teritorială. A existat, de asemenea, și un consens cu privire la importanța accesibilității (prin infrastructură și servicii publice) ca și a durabilității. O treime din Statele Membre consideră ca fiind importante particularitățile diferitelor amplasamente. A fost, totodată, menționată identitatea teritorială, sentimentul de apartenență la un anumit loc, ca element intangibil al potențialului teritorial.

1.2. Instrumente ale politicii de coeziune teritorială

Guvernanța joacă un rol major în asigurarea coeziunii teritoriale. Unele State Membre, referindu-se la Agenda Teritorială, au definit coeziunea teritorială ca fiind un proces permanent și cooperativ care cuprinde diverși factori interesați implicați în dezvoltarea teritorială (guvernanța teritorială). *Cooperarea teritorială*, și crearea de rețele, în general, (mai exact, scopul Cooperării Teritoriale Europene), este considerată ca un instrument cheie, deși Grupările Europene de Cooperare Teritorială (EGTC) au fost puțin menționate.

¹ O sinteză mai detaliată a chestionarului va fi publicată în cursul anului 2009.

Evoluția structurilor administrative (organizarea teritorială) este și ea legată de problema guvernantei: există exemple de structuri care depășesc barierele administrative și instituționale din necesitatea de a reflecta mai bine realitățile funcționale sau pentru a pune de acord interesele în vederea atingerii unor obiective de dezvoltare comune. În Danemarca, reforma guvernului local a fost legată de o planificarea teritorială mai coerentă (înființarea unei autorități de planificare atât pentru zonele urbane, cât și pentru cele rurale), iar în Finlanda reforma municipală și reorganizarea serviciilor a avut drept scop reducerea costului aprovizionării zonelor periferice și a orașelor mai mici.

Cooperarea inter-municipală și coordonarea în Franța

Ca răspuns la fragmentarea teritorială, Statul a încurajat dezvoltarea legăturilor dintre municipalități. Există două abordări ale măsurilor ce privesc sectorul public în Franța: una dintre ele este aceea de a aduce utilitățile publice mai aproape de oamenii care le folosesc, inspirându-se din conceptele de echitate și eficiență legate de producția de servicii la scară corespunzătoare (gestionare inter-municipală). Cealaltă se referă la dezvoltarea regională, care atrage în joc conceptele de strategie, participare și competitivitate (proiecte inter-municipale).

Dezvoltarea managementului inter-municipal a fost accelerată de legea din 12 iulie 1999 privind întărirea și simplificarea cooperării între municipii. Începând cu data de 1 ianuarie 2007, peste 91% dintre municipii, în care trăiește 85,5% din populația Franței, făceau parte din grupul de municipii cu atribuții de colectare a impozitelor.

Abordarea inter-municipală transcende frontierele administrative, în vederea pregătirii proiectelor de dezvoltare care sunt importante din punct de vedere geografic, economic și social pentru o anumită zonă.

Reforma administrativă bazată pe guvernanță: dezvoltarea economică și teritorială coordonată – exemplul Danemarcei

În cadrul structurii de dezvoltare regională recent modificată din Danemarca, operează în paralel două procese de parteneriat:

- consiliile regionale, care elaborează planuri de dezvoltare teritorială în cooperare cu consiliile municipale, reprezentanți ai firmelor și alți actori, care acoperă toate zonele regiunii
- forumuri pentru dezvoltare (creștere) regională, care reunesc reprezentanți ai comunității de afaceri, structuri educaționale și de cercetare și parteneri sociali, precum și autorități locale și regionale și care servesc ca sedii centrale pentru generarea de inițiative de dezvoltare (creștere) și pentru implementarea strategiei de globalizare a Guvernului.

Cele două procese sunt legate prin faptul că fiecare forum de creștere are datoria să facă recomandări către consiliile regionale privind sprijinirea proiectelor de dezvoltare a firmelor, precum și Statului privind utilizarea Fondurilor Structurale, deși fiecare consiliu regional trebuie să își fundamenteze planul de dezvoltare a teritoriului pe strategia de dezvoltare a afacerilor care este elaborată de forum.

Aspectele teritoriale ale politicilor sectoriale și coordonarea între acestea au fost și ele menționate ca elemente cruciale ale coeziunii teritoriale. Politicile cele mai „teritorializate” ale

Statelor Membre privesc transportul, telecomunicațiile, dezvoltarea durabilă și mediul. În unele State Membre, exercițiul programării politicii de coeziune încurajează acordarea unei mai mari atenții aspectelor teritoriale în cadrul politicilor sectoriale și o mai bună coordonare între acestea. În unele cazuri, măsurile sectoriale și regionale se completează unele pe altele și sunt coordonate în programele privind polii de creștere. Ca atare, dezvoltarea teritorială policentrică și conceptul polilor de creștere au fost și ele menționate ca elemente importante ale politicii de coeziune teritorială.

Aproape toate Statele Membre au elaborat forme de planuri teritoriale naționale (cu excepția Belgiei, Spaniei și Marii Britanii, din cauză că astfel de planuri nu intră în competențele nivelului național), iar aceste documente sunt influențate puternic de cele de la nivelul Uniunii Europene (ex. Perspectiva Europeană asupra Dezvoltării Teritoriale – ESDP și intervalul de timp ajustat pentru programarea Fondurilor Structurale). Pe lângă programarea coeziunii Uniunii Europene planificarea teritorială este considerată de către mulți dintre respondenți ca fiind mecanismul cel mai puternic la nivel național de coordonare între actorii din diferite sectoare și niveluri administrative (ex. *schema directeur* – planul general - în Regiunea Capitalei Bruxelles). Cu toate acestea, monitorizarea tendințelor teritoriale și a impactului intervenției teritoriale beneficiază de o atenție limitată (cu utilizarea unui număr redus de observatori sau indicatori).

2. COEZIUNEA TERITORIALĂ ÎN CADRUL FONDULUI EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ ȘI AL PROGRAMELOR DE COEZIUNE PE PERIOADA 2000 - 2006

Pentru a îmbunătăți înțelegerea tipurilor de intervenție finanțate în diferite tipuri de regiune, a fost inițiat un studiu pentru a analiza angajamentele proiectelor Fondului European pentru Dezvoltare Regională (ERDF) și ale Fondului de Coeziune în regiunile de nivel NUTS 3 (Nomenclatura Unităților Teritoriale pentru Statistică 3)². Rezultatele preliminare ale acestui studiu sunt prezentate mai jos. Dat fiind faptul că nu sunt disponibile informații echivalente pentru Fondul European de Garantare Agricolă (EAGF) și Fondul Social European (ESF), rezultatele acoperă numai o parte, chiar dacă cea mai mare, a politicii de coeziune.

Intensitatea ajutoarelor (sprijin per persoană) în regiunile cuprinse în Obiectivul 1 a fost în mare măsură similară în perioada 2000-2006 în regiunile metropolitane, intermediare și rurale din apropierea unui oraș. Cu toate acestea, în regiunile rurale îndepărtate unde PIB-ul per cap de locuitor a fost în medie cu mult sub media europeană, ajutorul a fost aproape dublu față de intensitatea din oricare altă parte. În regiunile eligibile de nivel NUTS 3 din afara Obiectivului 1, intensitatea ajutoarelor a fost cu circa 50% mai mare în regiunile rurale față de alte regiuni.

Prin urmare, Fondul European pentru Dezvoltare Regională (ERDF) și Fondul de Coeziune au susținut toate tipurile de regiuni și cu intensități mai mari în regiunile rurale (îndepărtate), ajutându-le să facă față provocărilor teritoriale și să își îmbunătățească coeziunea.

² Raport final – Cheltuielile Fondului European pentru Dezvoltare Regională și ale Fondului de Coeziune. 2008 SWECO. Raportul (prezum și datele principale într-un format accesibil și potrivit pentru căutare) se poate găsi la adresa:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/evaluation_en.htm.

Intensitatea medie anuală a Fondului European pentru Dezvoltare Regională și a Fondului de Coeziune în perioada 2000-2006 exprimat în Euro per cap de locuitor		
	Regiunile cuprinse în Obiectivul 1	Regiuni eligibile din afara Obiectivului 1
Regiune urbană	124	23,8
Regiune intermediară	115	18,6
Regiuni rurale din apropierea unui oraș	88	29,6
Regiuni rurale îndepărtate	183	34,1
Media	118	21,8

Nota nu include regiunile NUTS 3 care nu erau eligibile
Pentru cele 10 sisteme naționale de piață (NMS) a fost luată în considerare numai perioada 2004-2007

Intensitatea ajutoarelor pentru regiunile din cadrul Obiectivului 1 a fost și ea mare atât în regiunile de munte, cât și în regiunile insulare.

Intensitatea medie anuală a ajutoarelor din partea Fondului European pentru Dezvoltare Regională (ERDF) și a Fondului de Coeziune (CF) în perioada 2000-2006 exprimate în Euro per cap de locuitor		
	Regiunile cuprinse în Obiectivul 1	Regiunile eligibile din afara Obiectivului 1
Regiuni montane	165	23,3
Regiuni insulare	167	50,4

Date financiare similare nu sunt disponibile pentru perioada de programare actuală. Cu toate acestea, analiza strategiilor naționale indică că doar un număr redus de State Membre au aplicat un cadru integrat și cuprinzător care să garanteze că, la determinarea modului în care se cheltuiesc fondurile, se ia în considerare în mod corespunzător contextul teritorial.

3. DEFINIREA TERITORIILOR

Principalul obiectiv al politicii de coeziune îl constituie reducerea decalajelor între regiuni, definite la nivelul NUTS 2 (Nomenclatura Unităților Teritoriale pentru Statistică 2), nivel la care se definește eligibilitatea pentru susținere financiară (deși nu pentru Fondul de Coeziune) și repartizarea resurselor financiare, cu toate că programele operaționale pot fi proiectate la un nivel superior (fie NUTS 1 sau la nivel național).

Una dintre ideile cele mai interesante care derivă din conceptul coeziunii teritoriale este aceea că pot exista și alte niveluri teritoriale (intra-regionale sau supra-naționale) care ar putea fi relevante pentru intervenția politicii. De aceea, cea de-a doua secțiune a Cartei Verzi se bazează pe o unitate mai precis definită decât NUTS 2. Într-adevăr Carta Verde utilizează clasificări diferite ale regiunilor NUTS 3 la analiza modelelor de localitate. Prezenta secțiune explică pe scurt modul în care acestea au fost create.

3.1. Modelul localității

Modelul localității se bazează pe trei tipuri de zonă:

3.1.1. Aglomerările: Marile Zone Urbane ale Urban Audit (LUZ)

Toate marile zone urbane au fost definite de către Eurostat în cooperare cu Institutul Național de Statistică. Obiectivul a fost acela de a găsi grupul de Unități Administrative Locale de nivel 2 (LAU2 - unități administrative de nivel 2, cunoscute anterior drept NUTS 5) care corespund cel mai bine unei zone de navetă sau unei zone urbane funcționale.

Principiul este acela că dacă o LAU 2 are un procent de navetism de cel puțin 20% spre orașul central, aceasta este inclusă în Marea Zonă Urbană. În unele cazuri, orașul central constă din mai multe LAU 2, în funcție de densitatea locurilor de muncă. În conurbațiile dense, o unitate administrativă locală poate include mai multe orașe, cum ar fi spre exemplu zona Ruhr³

3.1.2. Orașe cu cel puțin 100.000 locuitori

Urban Audit acoperă toate orașele Uniunii Europene cu peste 100.000 locuitori. Aceste orașe au fost identificate folosind o abordare armonizată pentru întreaga Europă în ansamblu, ținând cont de situația în care un oraș face parte dintr-un LAU2 și situația în care acesta este dispersat pe mai multe LAU2. Drept urmare, această abordare corectează distorsiunile create prin utilizarea exclusivă a criteriilor de densitate (ca în cazul Organizației Europene pentru Cooperare și Dezvoltare) sau de dimensiune a unui LAU2 individual (cazul Organizației Națiunilor Unite).

3.1.3 Orașe cu o populație cuprinsă între 50.000 și 100.000 locuitori

Urban Audit monitorizează 121 orașe cu o populație cuprinsă între 50.000 și 100.000 locuitori, dar în nici un caz nu studiază toate orașele de această anvergură. Drept urmare, datele pentru aceste orașe care nu sunt incluse în Urban Audit trebuiau să fie completate cu date dintr-o altă sursă de informații: zonele morfologice urbane (UMZ), așa cum sunt ele definite de Agenția Europeană a Mediului, suplimentate cu grila populației răspândită pe o anumită zonă a Centrului Comun de Cercetare (JRC) împreună cu o grilă a populației înregistrate din Suedia și Finlanda⁴.

Aceste surse de informare permit identificarea zonelor morfologice urbane cu populații cuprinse între 50.000 și 100.000, care în prezent nu sunt cuprinse de Urban Audit. Zonele

³ Pentru mai multe informații vezi www.urbanaudit.org și ec.europa.eu/eurostat.

⁴ Pentru mai multe informații vezi „Regiuni rurale îndepărtate: Modul în care apropierea de un oraș influențează performanța regiunilor rurale” (Remote rural regions: How proximity to a city influences the performance of rural regions), *Regional Focus I/2008*.

morfologice urbane⁵ au același avantaj ca orașele din cadrul Urban Audit în sensul că ele permit identificarea atât a orașelor din cadrul unei LAU2, cât și a unui oraș dispersat pe mai multe LAU2.

3.1.4. Orașe mici și mijlocii

Au fost identificate și orașe mici și mijlocii, cu o populație cuprinsă între 5.000 și 50.000 locuitori folosind zonele morfologice urbane și grilele de populație, precum și rezultatele proiectului ESPON „Rolul orașelor mici și mijlocii”⁶.

Avantajul acestei abordări este acela că ea furnizează un indiciu mai nuanțat și realist despre proporția populației care locuiește într-o zonă urbană. Spre exemplu, *Perspectivile mondiale ale urbanizării, Revizuirea 2005* estimează că 73% din populația celor 27 state ale UE locuiește într-o LAU2 urbană, deși abordarea adoptată în prezentul document conduce la o estimare de 57% din populația UE care locuiește în orașe sau în aglomerări de peste 50.000 locuitori, alte 14% locuind în orașe mici și mijlocii.

3.2. Clasificarea urban – rural a Organizației Europene pentru Cooperare și Dezvoltare

Clasificarea urban – rural a Organizației Europene pentru Cooperare și Dezvoltare are trei etape:

Prima etapă constă în clasificarea unităților administrative locale de nivel 2 ca fiind rurale, dacă densitatea populației acestora este mai mică de 150 locuitori/ kmp.

Cea de-a doua etapă constă în adăugarea acestui nivel inferior la regiunile de nivel NUTS 3 și clasificarea acestora din urmă ca predominant urbane, intermediare și predominant rurale pe baza procentului de populație care trăiește în unități locale rurale.

O regiune de nivel NUTS 3 se clasifică astfel:

- Predominant urbană, dacă proporția de populație care trăiește în unități locale rurale este mai mică de 15%;
- Intermediară, dacă proporția populației care locuiește în unități locale rurale este cuprinsă între 15% și 50%.
- Predominant Rurală, dacă proporția de populație care locuiește în unități locale rurale este mai mare de 50%.

În a treia etapă se ia în considerare dimensiunea centrelor urbane din regiune:

⁵ Neajunsul zonelor morfologice urbane este acela că există foarte puține date disponibile pentru acestea, deoarece ele nu corespund nici unei zone administrative.

⁶ Vezi www.espon.eu

- O regiune clasificată ca fiind predominant rurală în primele două etape devine intermediară, dacă aceasta conține un centru urban cu o populație mai mare de 200.000 locuitori, reprezentând cel puțin 25% din populația regională.

Conform Celui de-al patru Raport asupra coeziunii, regiunile predominant rurale se împart conform duratei de deplasare spre cel mai apropiat oraș cu cel puțin 50.000 de locuitori. Dacă mai mult de jumătate din populație locuiește la o distanță de deplasare cu mașina de peste 45 de minute, regiunea este clasificată ca fiind îndepărtată, în alte condiții ea este clasificată ca fiind apropiată de un oraș⁷.

3.3. Regiunile metropolitane bazate pe zonele urbane funcționale

Pentru a analiza regiunile metropolitane utilizând date referitoare la regiunile de nivel NUTS 3, au fost create regiunile metropolitane pe baza Marilor Zone Urbane supuse Auditului Urban (vezi mai sus). Pentru a asigura că regiunile metropolitane sunt suficient de reprezentative pentru marea diversitate a orașelor și a dimensiunilor lor în cadrul Statelor Membre ale UE, au fost incluse toate marile zone urbane cu peste 250.000 locuitori.

Pentru a identifica ce regiuni de nivel NUTS 3 trebuie să fie incluse într-o regiune metropolitană, a fost folosit un prag de 40% sau mai mare. În majoritatea cazurilor, regiunile de nivel NUTS 3 aveau procente mult mai mari de populație care locuia în cadrul marilor zone urbane. În foarte puține cazuri, au fost adăugate regiunile de nivel NUTS 3 care cuprindeau o mare zonă urbană cu peste 250.000 locuitori, dar care avea mai puțin de 40% din populație în cadrul unei mari zone urbane, pentru a asigura faptul că toate aglomerările de peste 250.000 locuitori au fost incluse (vezi Harta 3.2).

Dat fiind faptul că aceasta este o definiție funcțională și nu una fizică sau morfologică, regiunile metropolitane conțin zone cu o densitate redusă a populației. Drept urmare, un număr redus de regiuni de nivel NUTS 3, care sunt clasificate ca fiind predominant rurale de către Organizația Europeană pentru Cooperare și Dezvoltare, sunt incluse în regiuni metropolitane. Spre exemplu, regiunea metropolitană a Poznan-ului include regiunea înconjurătoare Poznanski, pe care OECD o clasifică ca fiind rurală.

Este necesară continuarea cercetărilor pentru a afla o metodă corespunzătoare pentru a combina regiunile metropolitane cu o clasificare a regiunilor rurale.

3.4. Regiunile insulare

Din rațiuni analitice, regiunile insulare sunt definite ca fiind acele regiuni de nivel NUTS 3 alcătuite în întregime din una sau mai multe insule, o insulă fiind definită conform criteriilor utilizate în publicația Eurostat „*Portrait of the Islands*” și în studiul Direcției

⁷ Pentru mai multe informații vezi Regional Focus I/2008 „Remote rural regions: How proximity to a city influences the performance of rural regions”.
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/study_en.htm

Generale REGIO privind regiunile insulare pentru perioada 2003-2004. Aceste criterii sunt:

- Suprafața minimă de 1 km pătrat
- Distanța minimă între insulă și continent de 1 km
- Populația rezidentă de cel puțin 50 persoane
- Nici o legătură fixă (pod, tunel sau val de pământ) între insulă și continent
- Pe insulă nu se află capitala nici unui Stat Membru

3.5. Regiunile montane

Regiunile montane sunt definite drept regiuni de nivel NUTS 3 cu cel puțin 50% din populație care locuiește în zone montane, așa cum sunt definite în studiul Direcției Generale REGIO privind zonele montane din Europa (2004)⁸.

3.6. Regiunile slab populate

Zonele slab populate sunt definite drept regiuni de nivel NUTS 3 cu o densitate a populației mai mică de 12,5 locuitori per km pătrat⁹.

3.7. Regiunile de frontieră

Regiunile situate de-a lungul frontierelor interne sunt regiuni de nivel NUTS 3 eligibile pentru cooperare transfrontalieră conform Fondurilor Structurale 2007-2013.

Regiunile situate de-a lungul frontierei externe sunt regiuni de nivel NUTS 3 eligibile pentru cooperare transfrontalieră conform Instrumentului de asistență pentru pre-aderare (IPA) sau al Instrumentului European de Vecinătate și Parteneriat.

4. DEFINIȚIA INDICATORILOR

⁸ Clasificarea se bazează pe altitudine, pantă, domeniul de înălțimi locale și contrastul de temperatură

⁹ Vezi aliniatul 30.b din Liniile directoare privind ajutorul regional național pentru perioada 2007-2013 (2006/C 54/08)

4.1. Proximitatea combinată față de ariile naturale

Acest indicator se bazează pe apropierea de:

- Suprafețe acvatice
- Arii protejate Natura 2000
- Ariile naturale așa cum sunt definite de programul CORINE Land Cover, care includ spații verzi, obiective urbane de recreare și sport, păduri, rezervații semi-naturale și terenuri mlăștinoase. Nu includ terenurile agricole.

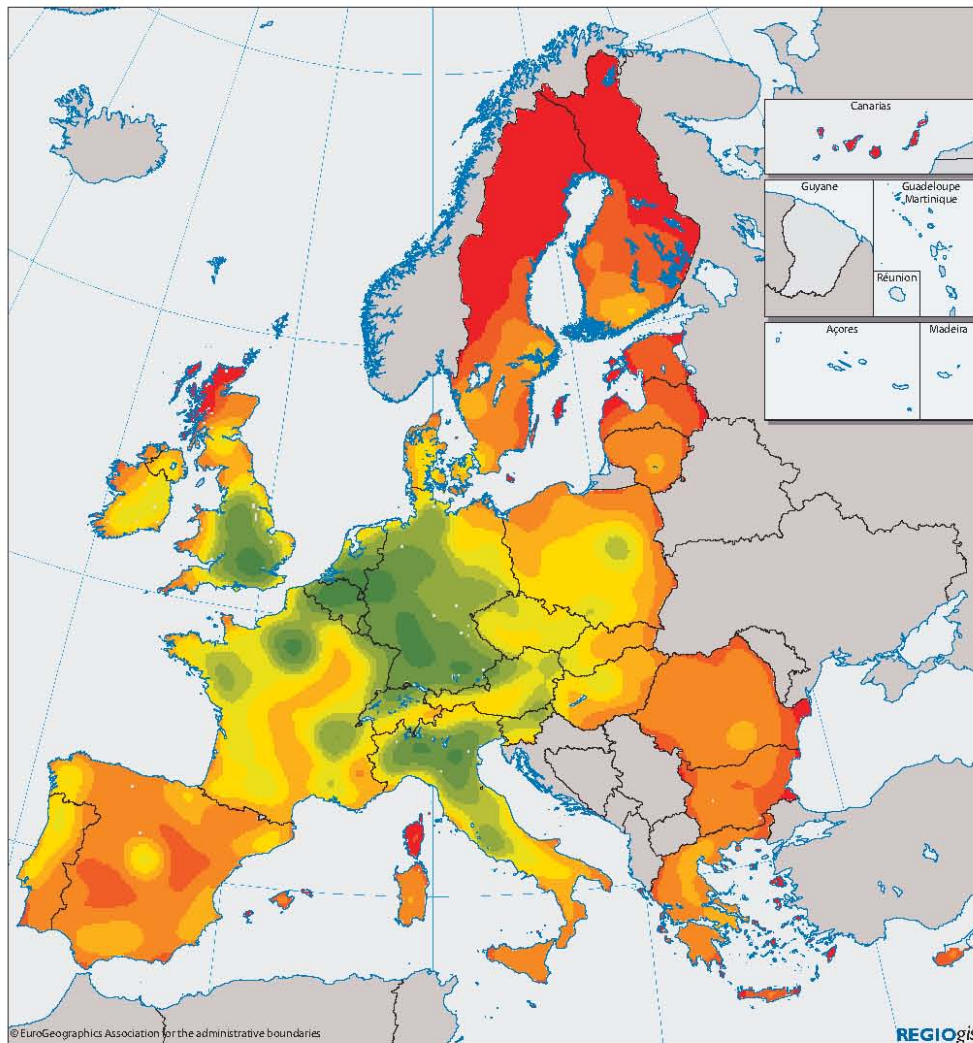
Indicatorul combinat reprezintă media celor trei indicatori de proximitate. Fiecare dintre cei trei indicatori se calculează în mod asemănător:

- (1) Fiecărei celule de 1 km a grilei i se atribuie o valoare invers proporțională cu distanța către toate ariile naturale pe o rază de 10 km. Dacă aria naturală se află la o distanță mai mare de 10 km, valoarea este zero.
- (2) Fiecare celulă de 1 km a grilei este ponderată conform populației sale pentru a obține o medie ponderată a populației per regiune de nivel NUTS 3.

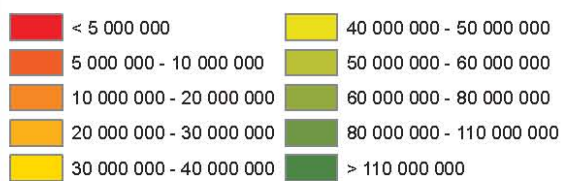
Unele celule de grilă cuprind atât zone cu apă, cât și arii protejate Natura 2000 sau arii naturale și arii protejate Natura 2000, în aceste cazuri valoarea este dublă, dat fiind faptul că ele pot fi considerate ca având dublă atractivitate.

5. LISTA HĂRȚILOR

- (1) PIB-ul potențial (la paritatea puterii de cumpărare), 2005
- (2) Modificări ale PIB-ului pe cap de locuitor (calculat la paritatea puterii de cumpărare) în regiuni de nivel NUTS 3, 1995-2004
- (3) Tipologia urbană – rurală a regiunilor de nivel NUTS 3
- (4) Modificarea cotei PIB-ului în cazul regiunilor metropolitane, 1995-2004
- (5) Autorii cererilor de brevete adresate Oficiul European de Brevete, media 2004-2005
- (6) Proximitatea față de ariile naturale
- (7) Emisia de pulberi în suspensie PM 2,5, 2006
- (8) Eficiența transportului rutier între principalele aglomerări urbane în km/h
- (9) Accesibilitatea la zborurile de pasageri, 2006
- (10) Transportul de mărfuri, 2006
- (11) Decalajele în zonele de frontieră în ceea ce privește PIB-ul pe cap de locuitor (calculat la paritatea puterii de cumpărare), 2004
- (12) PIB-ul pe cap de locuitor (exprimat în Euro) în Uniunea Europeană și în regiunile înconjurătoare, 2004
- (13) Creșterea populației în Uniunea Europeană și în regiunile înconjurătoare, 2000-2005

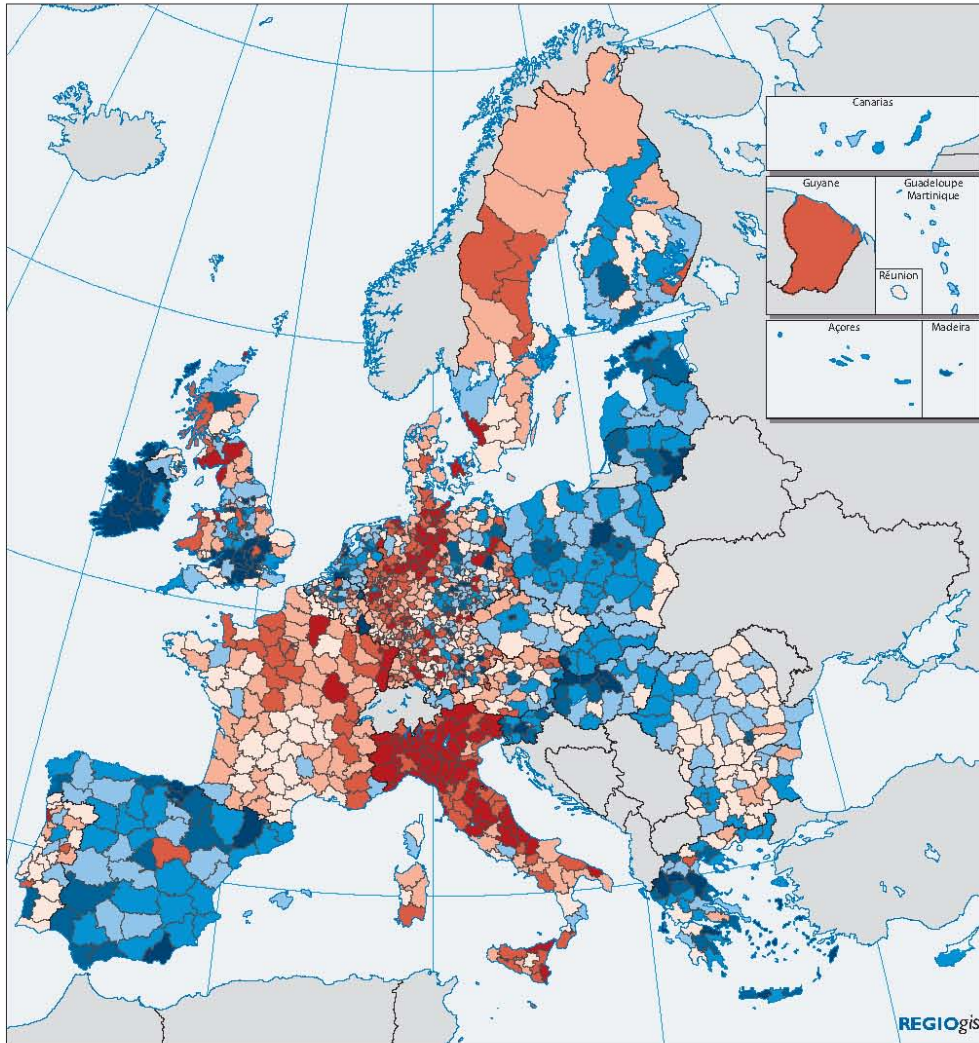
Harta 1: PIB-ul potențial (la paritatea puterii de cumpărare), 2005

PIB potențial într-o vecinătate cu raza de 100km. Suma populației locale ponderată cu inversul distanței * PIB local/ cap de locuitor (Indice UE 27= 100)

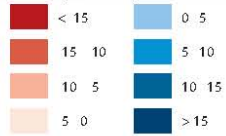
Surse: Eurostat, REGIO-GIS

0 1,000 Km

Harta 2: Modificarea PIB-ului / cap de locuitor (calculat la paritatea puterii de cumpărare) în regiunile de nivel NUTS 3, 1995-2004

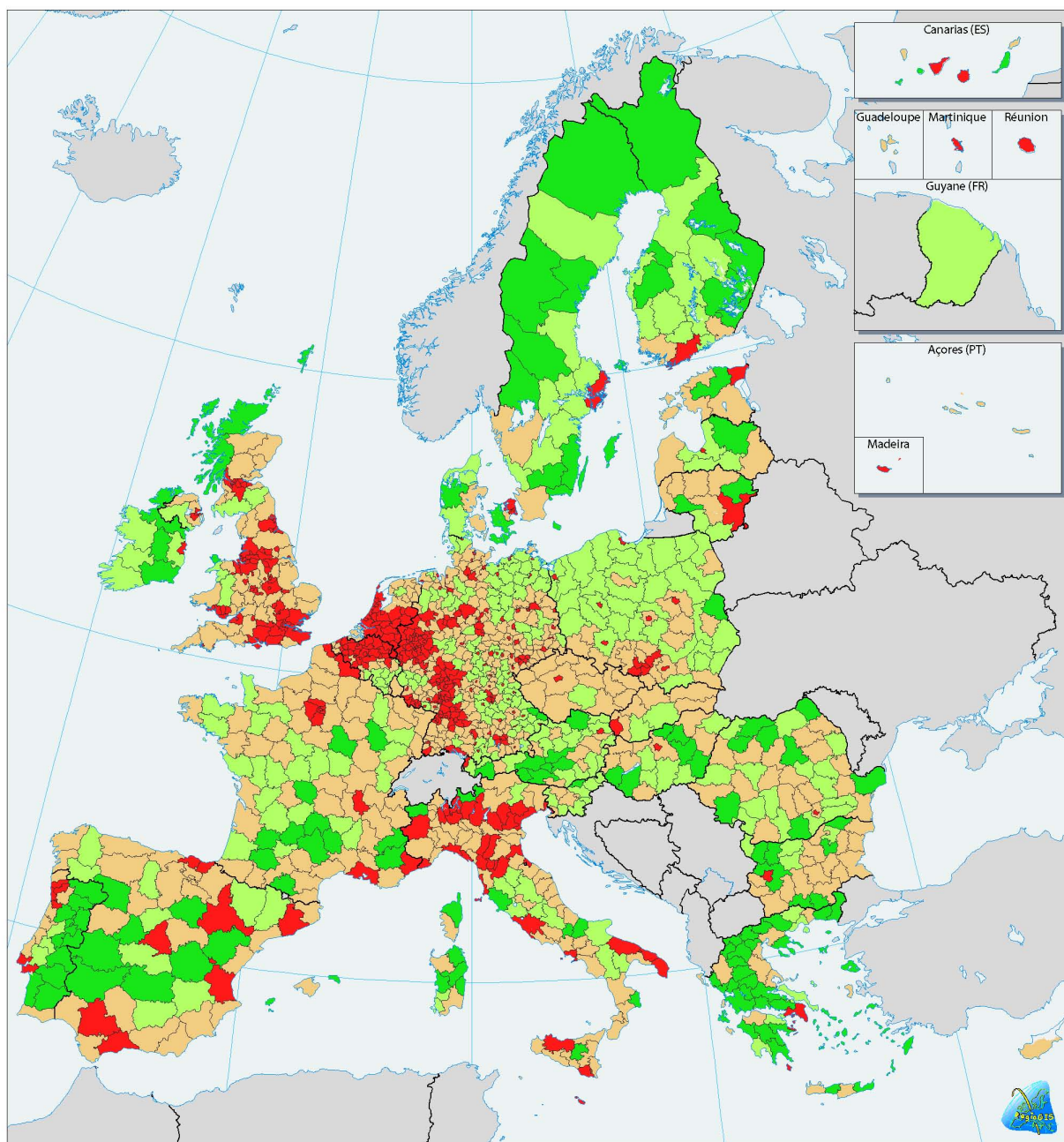
Diferența în index, EU-27 = 100

Sursa: Eurostat

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Harta 3: Tipologia urbană – rurală a regiunilor de nivel NUTS 3

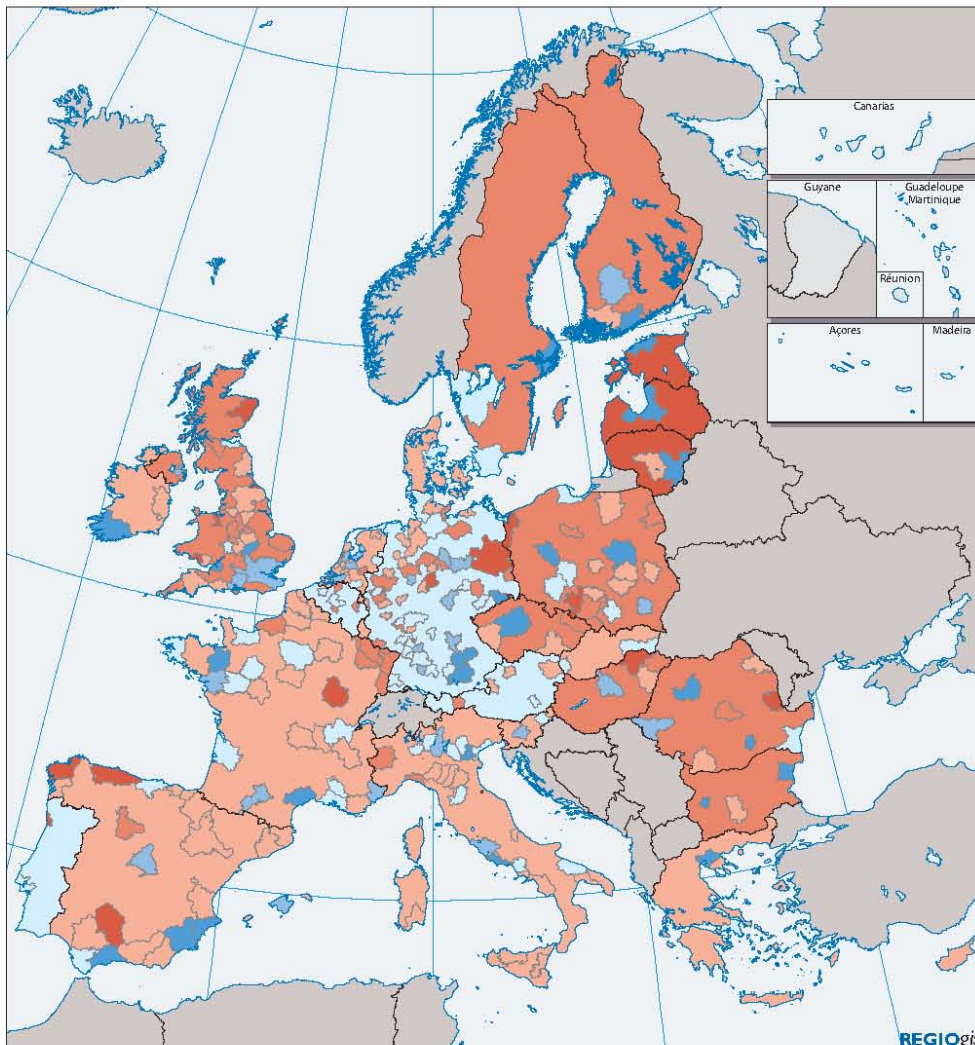
- Regiuni predominant urbane
- Regiuni intermediare
- Regiuni predominant rurale, din apropierea unui oraș
- Regiuni îndepărtate predominant rurale
- Lipsă date

Apropierea de un oraș: cel puțin 50% din populația regiunii locuiește la o distanță de deplasare pe cale rutieră mai mică de 45 minute de un oraș cu o populație de cel puțin 50.000 locuitori.

Sursele: OECD (clasificare revizuită 2007), Eurostat, EuroGeographics, EEA, JRC; REGIO-GIS

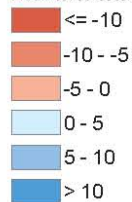
0 500 Km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

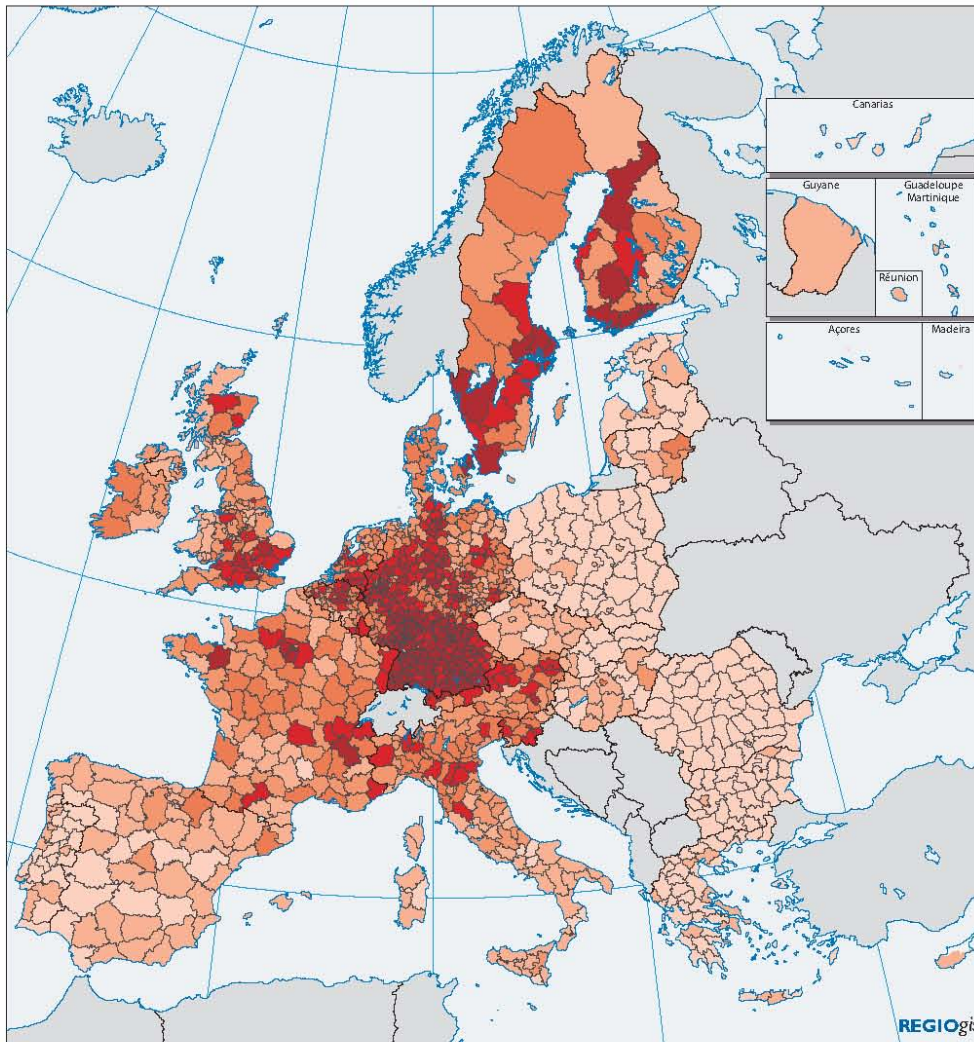

Harta 4: Modificarea cotei-părți la PIB în cazul regiunilor metropolitane și urbane, 1995-2004

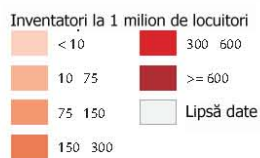
Modificarea cotei regionale totale exprimată în procente

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Harta 5: Autorii cererilor de brevete către Oficiul European de Brevete, media 2004-2005

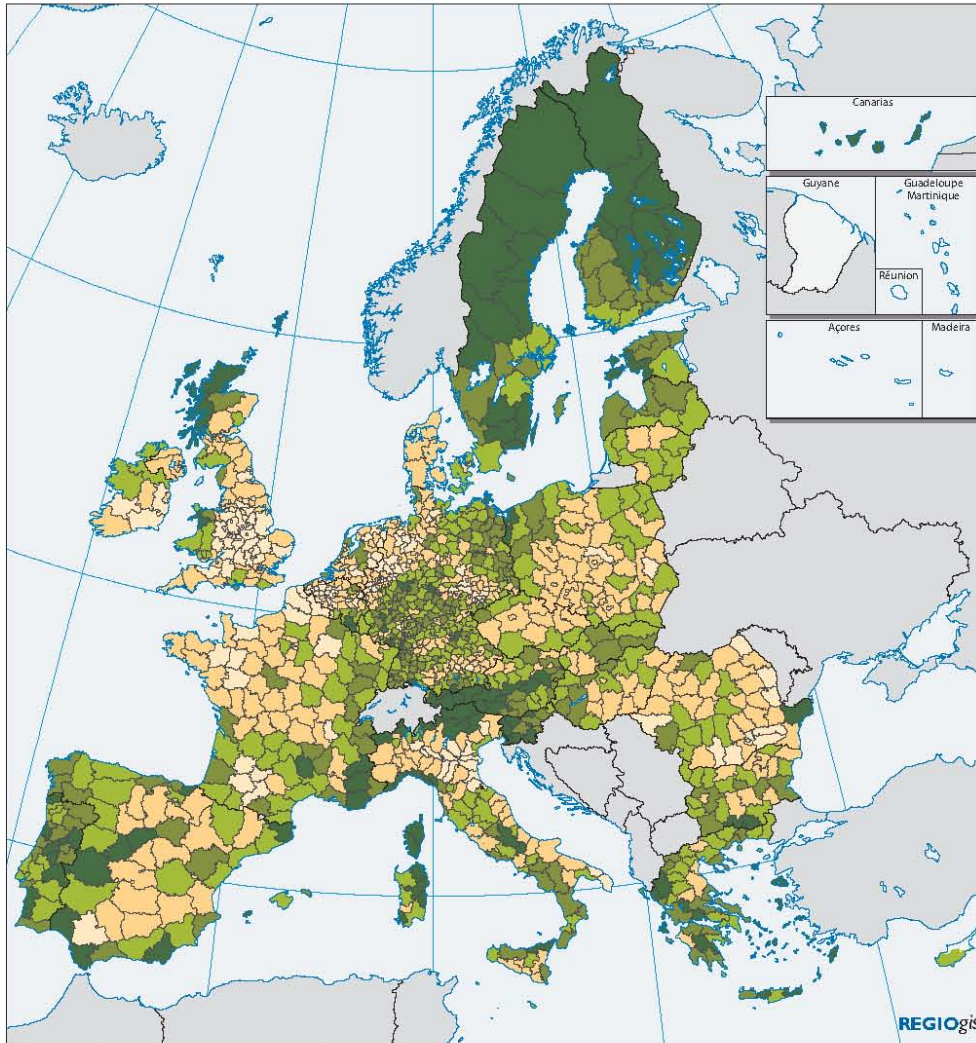

UE 27= 273
 Numărul de inventatori în funcție de cererile de brevet, agregate la regiunile de nivel NUTS 3

Sursele: OECD, baza de date REGRAT, mai 2008, Eurostat, Direcția Generală REGIO

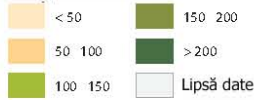

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Harta 6: Indicator combinat privind proximitatea față de ariile naturale

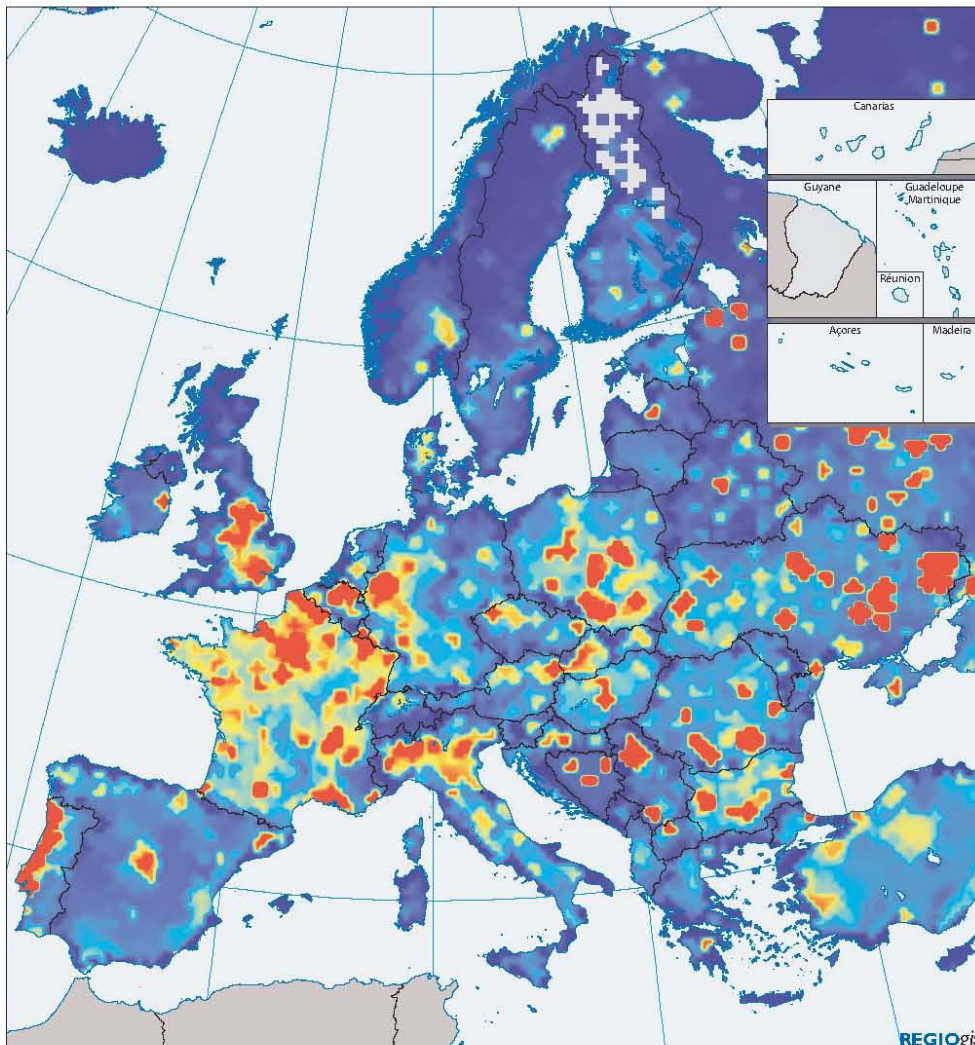
Indice, UE 27 = 100

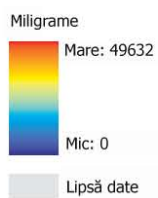
Notă: Proximitatea medie a regiunilor de nivel NUTS 3 determinată la nivelul celulelor de rețea de 1km și ponderată de populație.

Sursele: CORINE Land Cover 2000 (Spațiul Economic European - EEA), ariile Natura 2000, (Direcția Generală de Mediu), Rețeaua dispersiei populației (JRC), analiză efectuată de REGIO-GIS

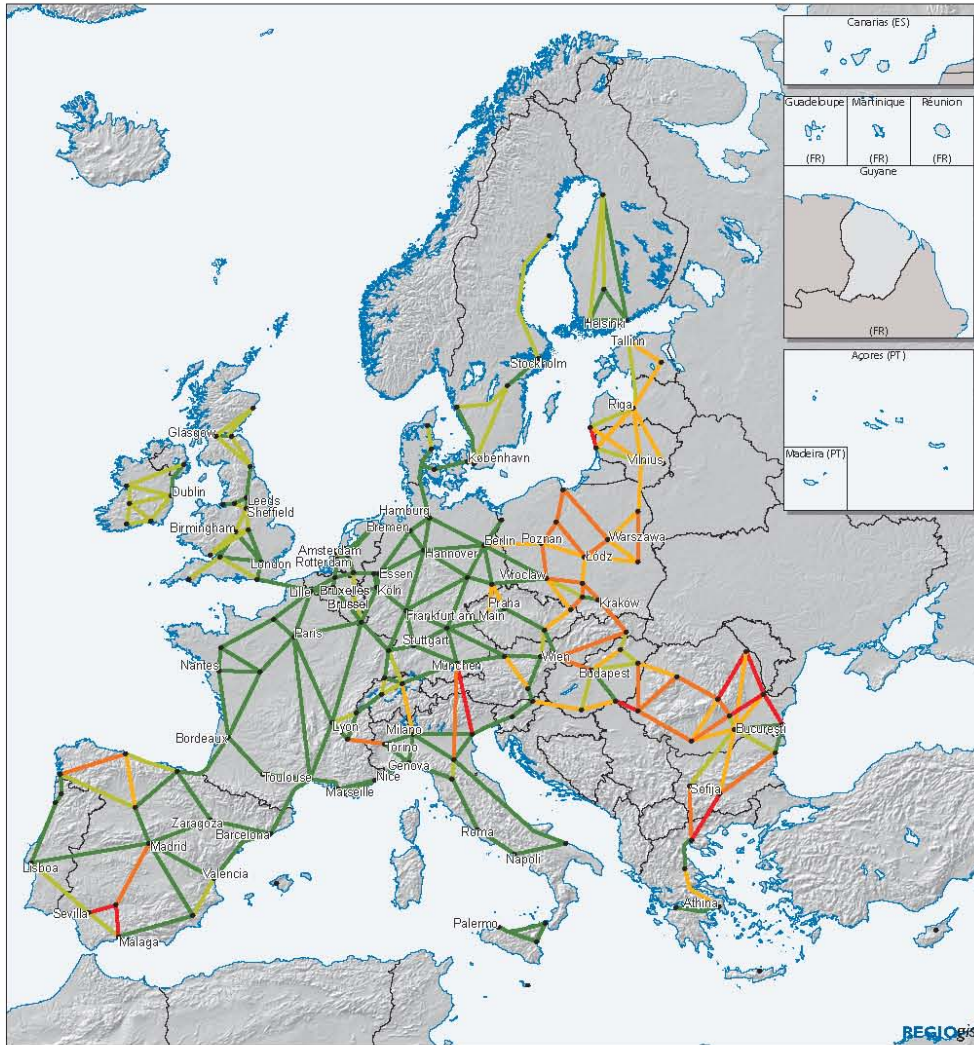
Harta 7: Emisia de pulberi în suspensie PM 2,5 μ m, 2006

Sursa: EMEP (Program de cooperare pentru monitorizarea și evaluarea transiterii pe rază mare a poluanților aerului în Europa)

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

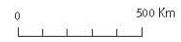

Harta 8: Randamentul transportului rutier între principalele aglomerări urbane

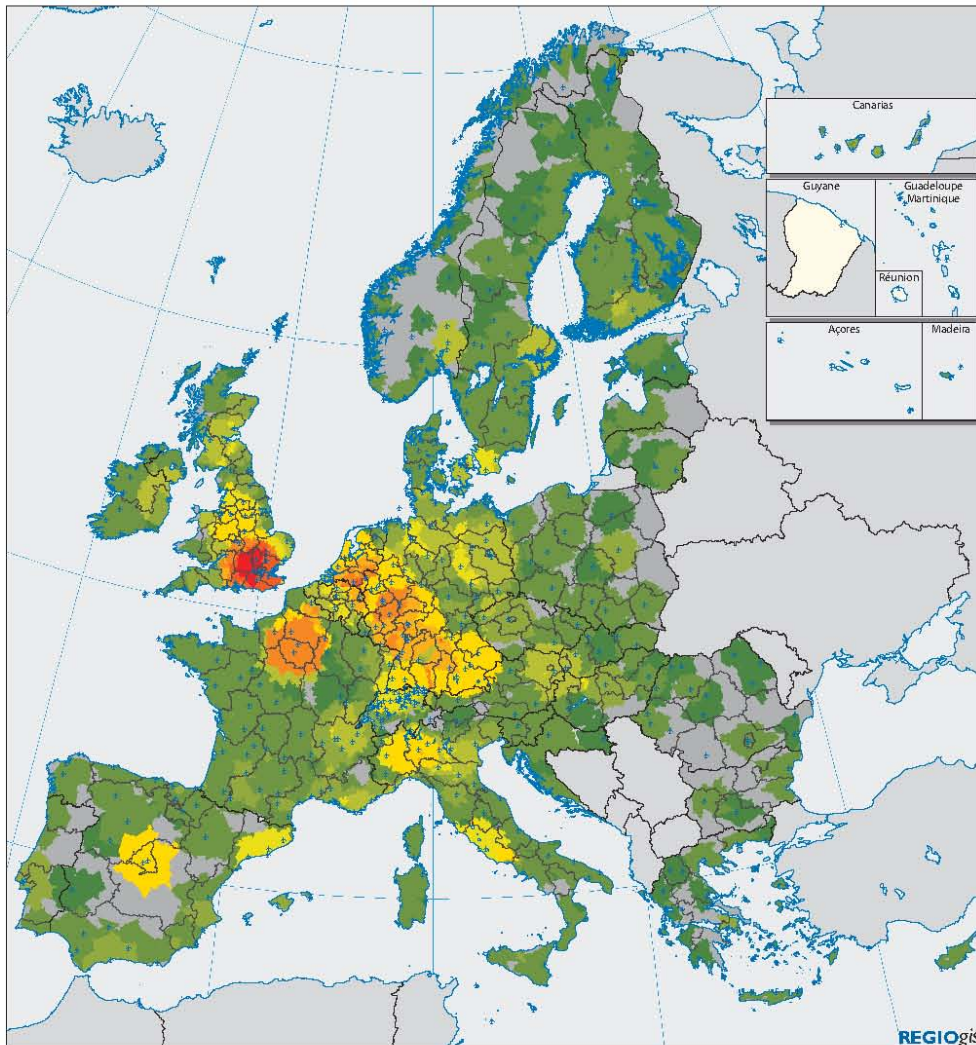
km/h

- < 60
- 60 - 70
- 70 - 80
- 80 - 90
- > 90

Sursele: Eurostat, Asociația EuroGeographics, REGIO-GIS

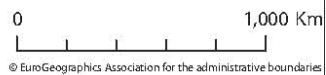
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

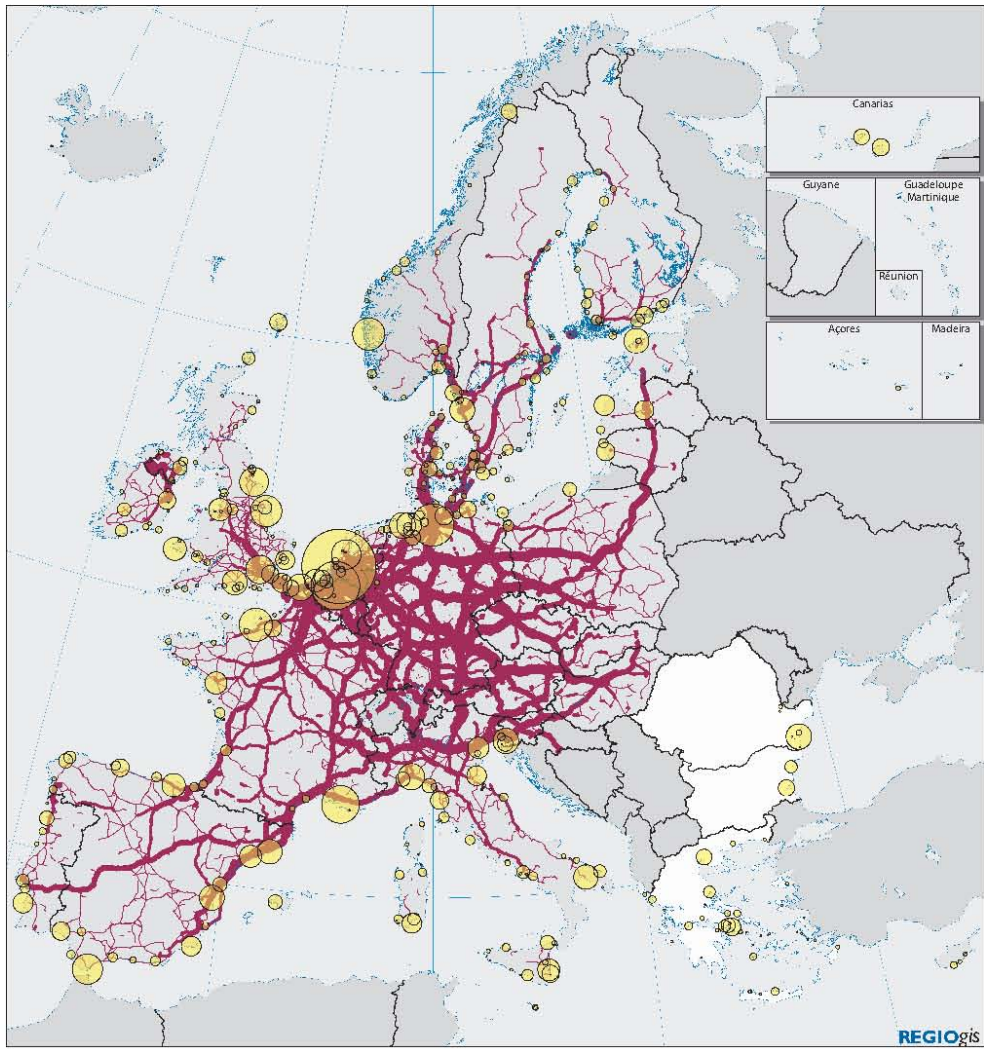
Harta 9: Accesibilitatea la zborurile de pasageri 2006

Numărul cumulat pe zi de zboruri de pasageri accesibile la o distanță de deplasare cu transport rutier de 90 min.

 0 - 10	 1001 - 1500	 Timpul de deplasare la cel mai apropiat aeroport > 90 min
 11 - 250	 1501 - 2000	 Lipsă date
 251 - 500	 2001 - 2500	 ✈ Aeroport
 501 - 750	 2501 - 3000	
 751 - 1000	 3001 - 3614	

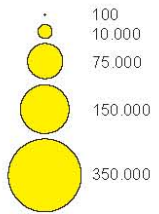

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

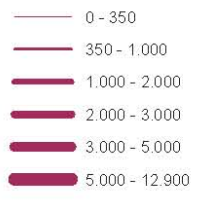

Harta 10: Transportul de mărfuri, 2006

Transport de mărfuri prin porturi (1000 tone)

Transport rutier de mărfuri, în străinătate (1000 tone)

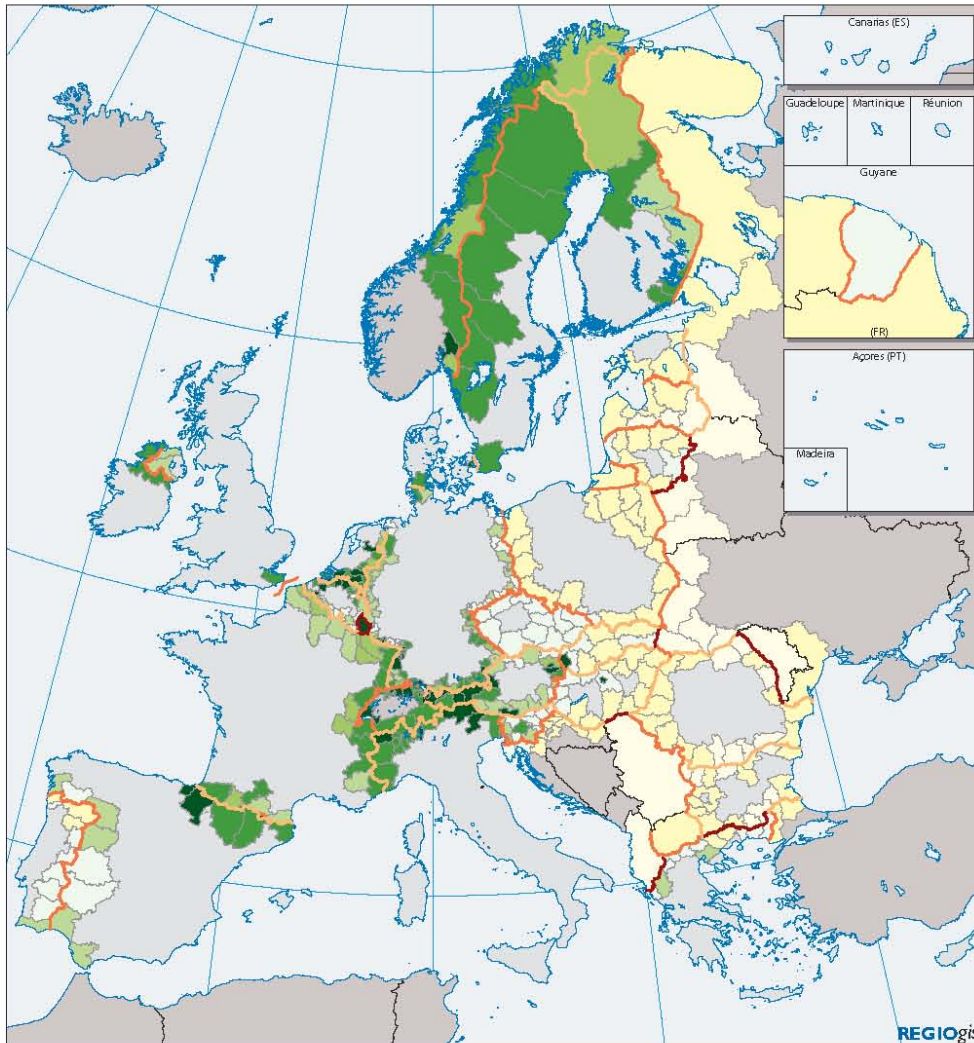

Lipsă date

Sursa: Eurostat

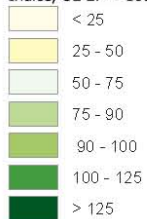

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Harta 11: Decalajele în zonele de frontieră în ceea ce privește PIB-ul pe cap de locuitor (calculat la paritatea puterii de cumpărare), 2004

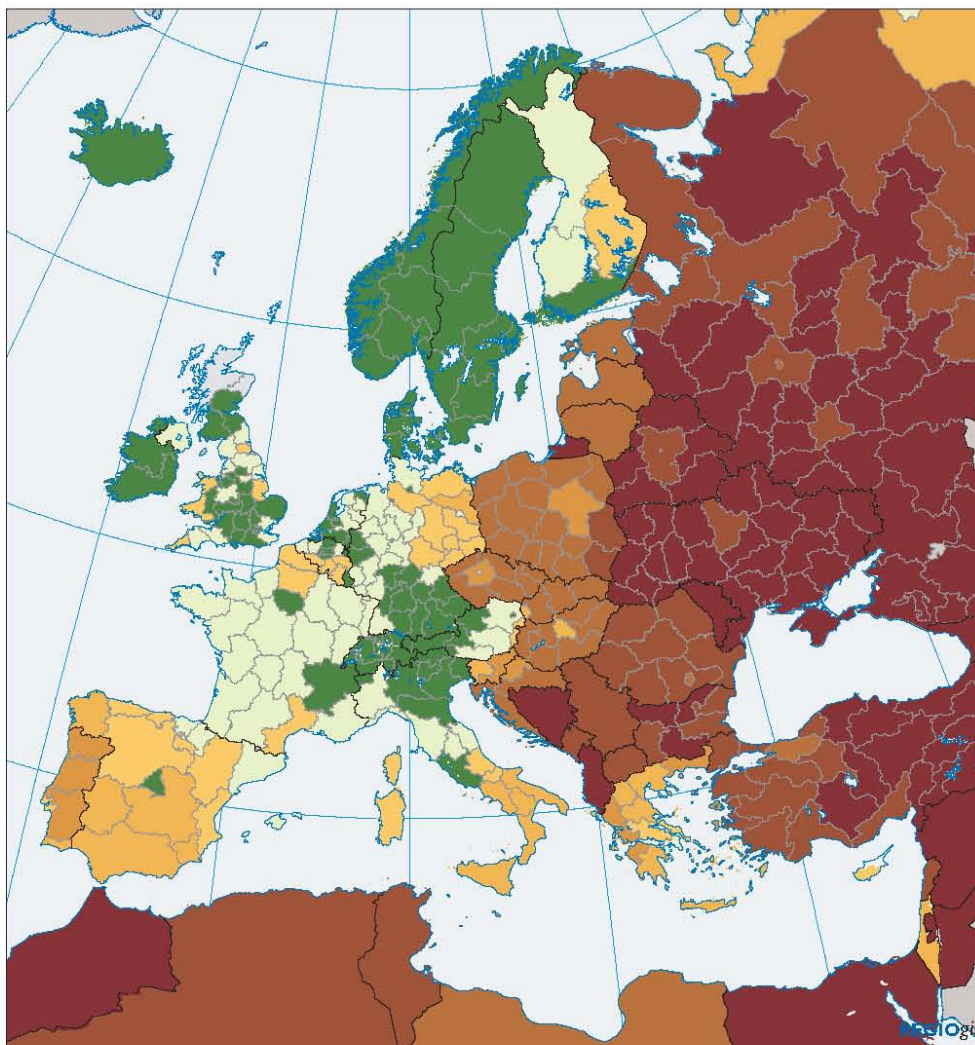
PIB-ul pe cap de locuitor (calculat la paritatea puterii de cumpărare), 2004
 Indice, UE 27 = 100

Coefficientul de PIB pe cap de locuitor pe ambele laturi ale graniței

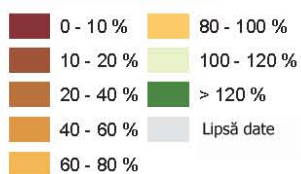

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Harta 12: PIB-ul pe cap de locuitor (Euro), 2005

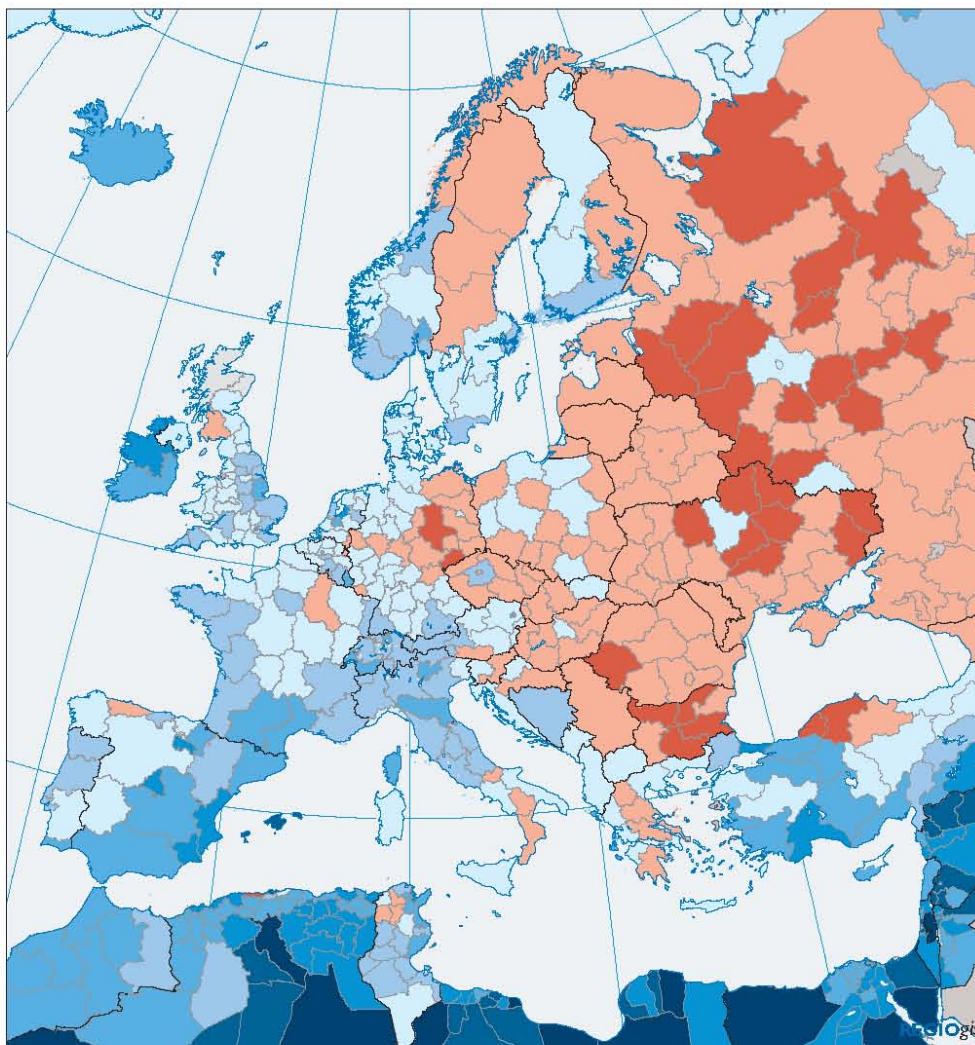
Indice, UE 27 = 100

Sursele: Eurostat, Banca Mondială, UNSD, NSIS, estimări ale Direcției Generale REGIO, AL: 2004, PS, UA, BY: 2003, TR: 2001, RU: 2002

0 500 Km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries (NUTS regions)
Other administrative boundaries: Global Administrative Unit Layers (GAUL), FAO

Harta 13: Creșterea populației, 2000-2005

Modificarea mediei anuale exprimată în procente

UE, EFTA (Asociația Europeană a Liberului Schimb) și țările candidate: nivelul NUTS 2 sau echivalent
 DZ, EG, IL, JO, MA, SY, TN, LY, BY, UA, RU: nivel 1 GAUL
 Palestina: nivel 0 GAUL
 Alte țări: nivel național

TN, UA: 2003, 2007
 EG 1996, 2006
 IL, SY: 1995, 2005
 PS: 1997, 2005
 GI: 2000, 2004
 JO, MA: 1994, 2004
 LY: 1995, 2003
 DZ: 1987, 1998

Surse: Eurostat, UNSD, NSI

0 500 Km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries (NUTS regions)
 Other administrative boundaries: Global Administrative Unit Layers (GAUL), FAO

6. TABELELE LA CARE SE FACE TRIMITERE ÎN COMUNICARE

Tabelul 1: Principalele caracteristici ale regiunilor urbane, intermediare și rurale și ale regiunilor metropolitane

	Regiune urbană	Regiune intermediară	Regiune rurală din vecinătatea unui oraș	Regiuni rurale îndepărtate	Regiuni metropolitane
Totalul populației în 2004, exprimat în mii locuitori	215.022	184.143	64.516	25.990	289.251
Modificarea medie anuală a populației în perioada 1995-2004, exprimată în ‰	2,9	3,1	1,0	-1,8	3,2
Ponderea populației UE în 2004, exprimată în ‰	43,9	37,6	13,2	5,3	59,1
Cota din PIB în 2004	57,0	30,5	8,9	3,5	67,1
PIB pe cap de locuitor calculat la paritatea puterii de cumpărare în 2004, UE27 = 100	126,7	83,6	71,0	67,8	112,8
Diferența privind PIB-ul pe cap de locuitor (calculat la paritatea puterii de cumpărare) 2004-1995 în indice	0,6	-0,7	0,8	1,9	1,6
Autorii cererilor de brevete către Organizația Europeană de Brevete per milioane de locuitori, media 2004-2005	393	197	143	44	326
Numărul paturilor de hotel la 1000 locuitori, 2005	19,5	27,6	24,5	51,3	18,6

Tabelul 2: Accesul la spitale, universități și zboruri de pasageri, proximitatea de ariile naturale protejate și de emisiile de pulberi în suspensie PM 2,5μm

	Regiuni urbane	Regiuni intermediare	Regiuni rurale din vecinătatea unui oraș	Regiuni îndepărtate rurale	Regiuni metropolitane	Frontiere interne	Frontiere externe	Regiuni montane	Regiuni insulare
Procentul de populație care locuiește la o distanță mai mare de 30 min de un spital, în %	2,6	10,1	21,3	47,8	18,6	14,0	23,2	21,0	31,0
Procentul de populație care locuiește la o distanță mai mare de 60min de o universitate, exprimat în %	0,8	6,0	17,6	43,6	1,9	9,9	23,2	9,9	17,0
Numărul cumulativ pe zi de zboruri de pasageri accesibile la o distanță de 90min de transport pe cale rutieră în 2006	1059	475	286	114	812	568	106	330	135
Proximitatea față de ariile naturale: UE27 = 100	84	106	114	152	89	115	123	176	170
Indicele emisiei de pulberi în suspensie PM 2,5μm per km pătrat în 2006, UE27 = 100	578	83	42	17	211	47	22	42	15

Tabelul 3: Principalele caracteristici ale regiunilor de frontieră

	Regiuni de frontieră	Frontiere interne	Frontiere externe
Populația totală în 2004, în mii	193.134	172.500	44.538
Modificarea medie anuală a populației 1995-2004, în %	1,75	1,79	0,58
Procentul de populație UE în 2004, în %	39,4	35,2	9,1
PIB per cap de locuitor calculat la paritatea puterii de cumpărare în 2004, UE27 = 100	87,8	91,1	63,3
Diferența de PIB pe cap de locuitor (calculat la paritatea puterii de cumpărare) 2004-1995 în puncte de indici	0,5	0,2	1,8
Cota din PIB în 2004	34,0	31,9	4,8
Numărul paturilor de hotel la 1000 locuitori	29,0	27,6	36,4
Rata șomajului, 2005 în %	9,0	8,9	10,8
Diferența în ceea ce privește rata șomajului 2000-2005, în puncte procentuale	-0,6	-0,4	-2,1

Tabelul 4: Principalele caracteristici ale regiunilor montane și insulare

	Regiuni montane	Regiuni insulare
Totalul populației în 2004, exprimat în mii locuitori	49.332	13.665
Modificarea medie anuală a populației 1995-2004, în ‰	0,7	6,4
Procentul de populație UE în 2004, în ‰	10,1	2,8
PIB-ul pe cap de locuitor calculat la paritatea puterii de cumpărare în 2004, UE27 = 100	79,4	78,5
Modificarea PIB-ului pe cap de locuitor (calculat la paritatea puterii de cumpărare) 2004-1995 în puncte procentuale	-1,9	-2,7
Procentul de PIB în 2004	7,7	2,2
Numărul paturilor de hotel per 1000 locuitori	45,1	87,0
Rata șomajului, 2005 în ‰	9,5	13,6
Modificarea ratei șomajului 2000-2005, în puncte procentuale	-1,9	-4,9